

Αθήνα, 07.10.2024

Ερώτηση

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

- Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Πολιτισμού και Αθλητισμού

Θέμα: «Ανεπαρκής προϋπολογισμός και καθυστέρηση του προγράμματος "ΔΙΑΤΗΡΩ" – Ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων για την προστασία των ιστορικών κτιρίων στην Παλιά Πόλη της Ξάνθης»

Η Παλιά Πόλη της Ξάνθης αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους παραδοσιακούς οικισμούς της χώρας, με μοναδική αρχιτεκτονική και πολιτιστική κληρονομιά. Δυστυχώς, πολλά από τα ιστορικά κτίρια της περιοχής βρίσκονται σε κατάσταση εγκατάλειψης και είναι ετοιμόρροπα, γεγονός που υποβαθμίζει τη φυσιογνωμία της πόλης και εγείρει, ενδεχομένως, και ζητήματα ασφάλειας.

Συγκεκριμένα, περισσότερα από 33 κτίρια στην Παλιά Πόλη της Ξάνθης έχουν καταγραφεί ως ετοιμόρροπα, ενώ δεκάδες άλλα βρίσκονται σε κακή κατάσταση διατήρησης και χρήζουν άμεσης αποκατάστασης. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι το κτίριο της οδού Αγίου Γεωργίου, όπου βρισκόταν το σπίτι της Αλτουινιά, δασκάλας πιάνου του Μάνου Χατζιδάκι, και το κτίριο στη συμβολή των οδών Πυγμαλίωνος Χρηστίδη και Μαυρομιχάλη.

Το πρόγραμμα «ΔΙΑΤΗΡΩ», το οποίο είχε εξαγγελθεί από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας το 2020, στόχευε στην αποκατάσταση και προστασία διατηρητέων και ιστορικών κτιρίων, όπως αυτά της Ξάνθης. Ωστόσο, παρά τις υποσχέσεις για προκήρυξη του προγράμματος, μέχρι σήμερα αυτό δεν έχει υλοποιηθεί, με αποτέλεσμα η κατάσταση των κτιρίων να επιδεινώνεται συνεχώς. Η αδυναμία των ιδιοκτητών να καλύψουν τα υψηλά κόστη αποκατάστασης, σε συνδυασμό με τη γραφειοκρατία, έχουν οδηγήσει σε αδιέξοδο. Παρά τις συνεχείς ανακοινώσεις, το πρόγραμμα δεν έχει ακόμη τεθεί σε εφαρμογή, προκαλώντας εύλογες ανησυχίες και προβληματισμό.

Επιπλέον, η απόφαση να σπάσει το πρόγραμμα σε δύο φάσεις, με την πρώτη φάση να προβλέπει έναν προϋπολογισμό μόλις 70 εκατ. ευρώ για δημόσια κτίρια - ενώ ο αρχικός σχεδιασμός περιλάμβανε συνολικά 450 εκατ. ευρώ - δημιουργεί σοβαρές αμφιβολίες για το κατά πόσο το πρόγραμμα θα ανταποκριθεί στις πραγματικές ανάγκες.

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Ιδιοκτητών Διατηρητέων Κτηρίων και Μνημείων έχει καταγγείλει ότι παρότι υπήρχε ρητή διαβεβαίωση από τον υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα για τα ιδιωτικά κτίρια θα ενταχθεί στο ΕΣΠΑ με προϋπολογισμό ύψους 250 εκ ευρώ, τελικά θα ενταχθεί με το ασήμαντο ποσό των 7 εκατ. ευρώ και επισημαίνει ότι αυτά τα χρήματα δεν επαρκούν ούτε για 20 κτίρια πανελλαδικά.

Επειδή η ανάγκη προστασίας της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της χώρας μας είναι απαραίτητη και έχει διατυπωθεί επανειλημμένα από πολλές πλευρές,

Επειδή τα διατηρητέα κτίρια σε ολόκληρη την επικράτεια αποτελούν έναν αρχιτεκτονικό πλούτο που προσδίδει μοναδικότητα στις πόλεις και τα χωριά μας,

Επειδή τα διατηρητέα κτίρια συμβάλλουν στην τοπική και εθνική οικονομία μέσω του τουρισμού και της βιώσιμης ανάπτυξης,

Ερωτώνται οι κ.κ Υπουργοί:

1. Για ποιο λόγο καθυστερεί η προκήρυξη του προγράμματος «ΔΙΑΤΗΡΩ» για τα ιδιωτικά ιστορικά κτίρια, και ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα για την υλοποίησή του;
2. Θα επανεξετασθεί ο προϋπολογισμός του προγράμματος, ώστε να ανταποκριθεί στις πραγματικές ανάγκες των ιδιοκτητών, όπως είχε αρχικά εξαγγελθεί;
3. Τι άλλα μέτρα σκοπεύετε να λάβετε για τη στήριξη των ιδιοκτητών ιστορικών κτιρίων στη χώρα και στην Ξάνθη ειδικότερα, ώστε να αποτραπεί η περαιτέρω κατάρρευση της πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)